

**WYROK Z DNIA 24 SIERPNIĄ 2007 R.**  
**SNO 54/07**

*Przewodniczący: sędzia SN Elżbieta Sadzik (sprawozdawca).*  
*Sędziowie SN: Henryk Pietrkowski, Katarzyna Tyczka-Rote.*

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego sędziego Sądu Okręgowego oraz protokolanta po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2007 r. sprawy sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego i Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 26 lutego 2007 r., sygn. akt (...)

u t r z y m a ł zaskarżony wyrok w mocy;  
kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

**U z a s a d n i e n i e**

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego postawił zarzut sędziemu Sądu Rejonowego o to, że w dniu 13 września 2002 r. składając doniesienie do Prokuratury Rejonowej, a następnie występując od dnia 3 listopada 2003 r. w charakterze oskarżyciela posiłkowego w sprawie VII K 483/03 Sądu Rejonowego, a później Sądu Okręgowego, sygn. akt IV 1 Ka 323/06, kiedy to zapadł prawomocny wyrok uniewinniający w dniu 6 listopada 2006 r. – wykorzystywał uprawnienie strony procesowej w sposób uchybiający godności urzędu sędziowskiego, tj. o uchybienie godności urzędu przewidzianego w art. 107 § 1 u.s.p.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, po przeprowadzeniu postępowania, uznał sędziego Sądu Rejonowego za winnego tylko tego, że występując w charakterze strony procesowej – oskarżyciela posiłkowego, swoim zachowaniem na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2006 r. uchybił godności urzędu sędziego i uznał go w konsekwencji za winnego przewinienia dyscyplinarnego wyczerpującego znamiona art. 107 § 1 u.s.p., a przyjmując, że czyn obwinionego stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi – na podstawie art. 109 § 5 wymienionej ustawy, odstąpił od wymierzenia kary.

Z uzasadnienia Sądu Apelacyjnego wynika, że Sąd ten uznał, iż zawiadomienie przez obwinionego sędziego Sądu Rejonowego o przestępstwie dokonanym przez Alinę B. z art. 286 § 1 k.k., a następnie zgłoszenie udziału w tej sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego oraz zaskarżenie niekorzystnych orzeczeń nie było działaniem naruszającym godność urzędu sędziowskiego, mimo że Alina B., której był przeciwnikiem procesowym, została prawomocnie uniewinniona.

Orzekając w zakresie sformułowanego przeciwko sędziemu Sądu Rejonowego zarzutu Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uznał, że tylko zachowanie obwinionego sędziego Sądu Rejonowego występującego w charakterze oskarżyciela posiłkowego na rozprawie w sprawie wówczas oskarżonej Aliny B. w dniu 28 kwietnia 2006 r. jest przewinieniem dyscyplinarnym z art. 107 u.s.p. Polegało ono na użyciu przez sędziego sformułowania, że „pomysł oskarżonej mógł zrodzić się tylko w chorej głowie.”

Od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Apelacyjnego złożyli odwołanie Minister Sprawiedliwości oraz Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego.

Odwołanie Ministra Sprawiedliwości zarzuciło zaskarżonemu wyrokowi obrazę prawa materialnego, tj. art. 109 § 5 u.s.p. przez niezasadne przyjęcie, że elementy przedmiotowe i podmiotowe dotyczące osoby obwinionego oraz przypisanego mu przewinienia dyscyplinarnego pozwalały przewinienie to uznać za przypadek mniejszej wagi, a w konsekwencji zastosować wobec niego dobrodziejstwo odstąpienia od wymierzenia kary; w konkluzji wniesiono o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez wymierzenie obwinionemu na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 u.s.p. kary dyscyplinarnej upomnienia.

W odwołaniu Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego sformułowano:

- zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, polegający na tym, że bezpodstawnie została wyeliminowana część zarzutu polegająca na złożeniu w dniu 13 września 2002 r. doniesienia dotyczącego Aliny B. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. do Prokuratury Rejonowej, a następnie zaskarżenie decyzji podejmowanych w tej sprawie;
- zarzut rażącej niewspółmierności kary, która polega na uznaniu, że czyn obwinionego stanowi przewinienie mniejszej wagi z art. 109 § 5 u.s.p. i odstąpienie od wymierzenia kary.

W konkluzji odwołania, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez przyjęcie, iż obwiniony sędzia Sądu Rejonowego dopuścił się przewinienia służbowego w ten sposób, że w dniu 13 września 2002 r. składając doniesienie do Prokuratury Rejonowej, następnie występował w charakterze oskarżyciela posiłkowego w sprawie sygn. akt VII K 483/03 Sądu Rejonowego oraz Sądu Okręgowego – IV 1 Ka 326/06, kiedy to zapadł prawomocny wyrok uniewinniający Alinę B. – co stanowi uchybienie godności urzędu sędziego z art. 107 § 1 u.s.p. Daje to podstawy do orzeczenia wobec sędziego na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 u.s.p. kary dyscyplinarnej upomnienia.

Jako alternatywny wniosek, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie odwoławczej w Sądzie Najwyższym – Sądzie Dyscyplinarnym, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego poparł odwołanie, natomiast za Ministra Sprawiedliwości – prawidłowo zawiadomionego – nie stawił się nikt.

**Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:**

W odniesieniu do dalej idącego pierwszego zarzutu Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o błędzie w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku stwierdzić należy, że jest on bezzasadny. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny słusznie uznał, że korzystanie z uprawnień procesowych przez sędziego, jako w jego mniemaniu przez pokrzywdzonego, stanowi realizację konstytucyjnych uprawnień obywatela. Omówił w tym aspekcie działania obwinionego sędziego w sprawie wówczas oskarżonej Aliny B. i trafnie doszedł do wniosku, że te działania sędziego nie mogą być uznane za delikt dyscyplinarny.

W odróżnieniu od oceny powyższych działań obwinionego sędziego, jako uprawnione, Sąd słusznie uznał w zaskarżonym wyroku, że wypowiedź obwinionego sędziego Sądu Rejonowego na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2006 r. w sprawie Aliny B., w której był oskarżycielem posiłkowym, stanowi przewinienie dyscyplinarne z art. 107 § 1 u.s.p. W końcowych wystąpieniach stron bowiem zaprotokołowanych na wniosek obrońcy Aliny B. i nie zakwestionowanych przez sędziego, obwiniony sędzia skierował wobec niej słowa: „chora głowa i mogło to powstać w chorej głowie”. Użyte przez sędziego występującego w charakterze strony na rozprawie tego rodzaju sformułowanie wobec przeciwnika procesowego nie powinno mieć miejsca i nie licuje z godnością sędziego. Tę wypowiedź trafnie uznano w zaskarżonym wyroku, za przewinienie dyscyplinarne przewidziane w art. 107 § 1 u.s.p., jako uchybiające godności sędziego.

Ustosunkowując się do zarzutów obu odwołań stwierdzających, że powyższy incydent nie stanowi przypadku mniejszej wagi przewidzianego w art. 109 § 5 u.s.p., podzielić należy ocenę zaskarżonego wyroku. Przywołać należy w tym względzie trafne jego uzasadnienie, w którym ze względów przedmiotowych i podmiotowych oceniono przewinienie dyscyplinarne popełnione przez obwinionego sędziego. Wskazano na jego postawę, gdy uznał niewłaściwość swej wypowiedzi, odosobniony charakter przewinienia, a także dotychczasowy nienaganny przebieg służby obwinionego, dotychczasową nieposzlakowaną jego opinię i wyjątkowość rozpoznawanego zdarzenia. Na tej podstawie słusznie w zaskarżonym wyroku Sąd doszedł do wniosku, że sam fakt prowadzenia postępowania dyscyplinarnego i wytknięcie obwinionemu naganności jego zachowania będzie stanowić w realiach rozpoznawanej sprawy wystarczającą dla obwinionego dolegliwość.

Z powyższych względów utrzymano zaskarżony wyrok w mocy, zaś o kosztach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art.133 u.s.p.